

RADA GMINY BOLESŁAWIEC

Wpłynęło: 27. 11. 2020

130

Nr rejestru

1

Liczba załączników

Prez. Rady Gminy
Rada
[Signature]

Projekt

z dnia 19 listopada 2020 r.

Zatwierdzony przez

UCHWAŁA NR XVIII/215/20
RADY GMINY BOLESŁAWIEC

z dnia 16 grudnia 2020 r.

w sprawie Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Bolesławiec na rok 2021

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713 ze zmianami); art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 ze zmianami) oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 852 ze zmianami)

uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwała się Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Bolesławiec na rok 2021 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Bolesławiec.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Bogusław Uziej

ADWOKAT

Przewodniczący Turcji

**PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH I NARKOMANII
DLA GMINY BOLESŁAWIEC
NA ROK 2021**

I. WPROWADZENIE

Spośród problemów społecznych te związane z alkoholizmem, narkomanią i środkami psychoaktywnymi są jednym z trudniejszych do rozwiązania. Wynika to z kosztów społecznych i ekonomicznych, jakie ponoszą nie tylko osoby uzależnione, ale i całe społeczeństwo. Nadużywanie alkoholu i zażywanie środków psychoaktywnych powoduje wiele szkód społecznych takich jak: zakłócanie bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie.

Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z nadużywaniem alkoholu i zażywaniem środków psychoaktywnych należą do zadań własnych gminy. Zadanie to realizowane jest poprzez coroczny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. Realizacja zadań prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, które są określone i zgodne z Narodowym Programie Zdrowia.

Realizacja gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii przyczyniają się do ograniczania dostępności i spożycia napojów alkoholowych, zażywania substancji psychoaktywnych, działania na rzecz trzeźwości, przeciwdziałanie powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu i zażywania narkotyków.

"Organy administracji rządowej oraz jednostki samorządu terytorialnego są zobowiązane do podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożywania napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy."

Zadania te są wykonywane poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności:

- 1) tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje do powstrzymania się od spożywania alkoholu,
- 2) działalność wychowawczą i informacyjną,

- 3) ustalenie odpowiedniego poziomu i właściwej struktury produkcji napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w kraju,
- 4) ograniczenie dostępności alkoholu,
- 5) leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu,
- 6) zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie,
- 7) przeciwdziałanie przemocy w rodzinie,
- 8) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez finansowanie centrów integracji społecznej.

Rozwiązywaniem problemów uzależnień na terenie Gminy Bolesławiec zajmują się Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych współdziałając z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Bolesławcu z/s w Kruszynie i Zespołem Interdyscyplinarnym.

II. PODSTAWA PRAWNA

Samorządy lokalne otrzymały stosowne kompetencje oraz środki finansowe, niezbędne do realizacji działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień. Gmina ma a zadanie podejmować działania minimalizujące i zapobiegające alkoholizmowi i narkomanii w stosunku do społeczności lokalnej.

Podstawą prawną działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii są:

- Uchwała o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku z późniejszymi zmianami,
- Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 roku z późniejszymi zmianami,
- Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku z późniejszymi zmianami,
- Narodowy Program Zdrowia na lata 2021 – 2025,
- Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie dla Gminy Bolesławiec na lata 2018 – 2022,

Głównym aktem prawnym w Polsce do działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych jest ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Ten akt prawny stanowi jasno, że prowadzenie działań związanych z profilaktyką

i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy. Ustawodawca wskazuje również zadania jakie mają być realizowane z uwzględnieniem potrzeb lokalnych.

W tym obszarze ustawa łączy się z zapisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie mniej ważny dokument to ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, która wyraźnie definiuje przemoc w rodzinie jako przestępstwo i wyznacza kierunki zwalczania tej patologii.

Kluczowym aktem prawnym, na podstawie którego prowadzi się realizację działań na szczeblu lokalnym jest gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Jednym z podstawowych założeń programu jest promocja zdrowego stylu życia i rozbudzenie wśród młodzieży od najmłodszych lat zainteresowania różnymi formami aktywności: artystycznej, sportowej i naukowej jako alternatywy wobec uzależnień, szczególnie picia alkoholu, zażywania narkotyków oraz stosowania przemocy oraz innych zjawisk patologicznych, a także kształtowanie prawidłowych nawyków prozdrowotnych.

Program jest ukierunkowany w szczególności na działania rozwijające u dzieci i młodzieży poczucia społecznego zaangażowania, wrażliwości na problemy bliźnich, kształtowanie postawy szacunku wobec rodziców i wychowawców, wrażliwości na wartości kultury, poszanowanie przyrody, zdobycie wiedzy o regionie, a także na stworzenie warunków do rozwoju osobistych talentów dzieci.

Program jest uchwalany corocznie przez Radę Gminy. Zadania ujęte w gminnym programie są koordynowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

III. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Programu są wszyscy mieszkańcy Gminy Bolesławiec, w szczególności należący do następujących grup:

- a) w zakresie zapobiegania alkoholizmowi i narkomanii: dzieci i młodzież szkolna, rodzice, nauczyciele, reprezentanci innych grup społecznych;
- b) w zakresie pomocy specjalistycznej: osoby mające czynny kontakt z alkoholem i narkotykami oraz osoby współuzależnione.

IV. CELE REALIZACJI PROGRAMU

Głównymi celami, których realizacja jest zamierzona niniejszym Programem są rozwój i doskonalenie istniejącego systemu przeciwdziałania uzależnieniom od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych dostosowanego do zmieniających się potrzeb i zagrożeń, a także ograniczanie negatywnych skutków społecznych, będących konsekwencją tych zjawisk, w tym przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Cel główny realizowany będzie w obszarach profilaktyki uniwersalnej, selektywnej, wskazującej, rehabilitacji oraz promocji zdrowego stylu życia i edukacji zdrowotnej.

- Zapobieganie powstawaniu nowych problemów wynikających z uzależnień.
- Ograniczenia używania alkoholu i narkotyków przez osoby niepełnoletnie poprzez realizację programów profilaktycznych oraz promocję zdrowia.
- Doskonalenie metod i zwiększanie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami.
- Udzielanie pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, informowanie o możliwości uzyskania bezpłatnej pomocy prawnej i psychologicznej.
- Diagnoza społeczna dzieci w wieku szkolnym (precyzyjne określenie mocnych i słabych stron uczniów a także szans i zagrożeń, nad którymi należałoby rozpocząć prace naprawcze).

V. ZADANIA WŁASNE GMINY

- **Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu poprzez:**
 - a) Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych skierowane do osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków w celu zmotywowania do podjęcia leczenia odwykowego.
 - kierowanie wniosków do sądu o wszczęcie postępowania w sprawach obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.
 - kierowanie na badania pozwalające ustalić stopień uzależnienia od alkoholu.
 - b) Pomoc w tworzeniu grup samopomocowych.

- c) Dofinansowanie programów profilaktycznych realizowanych przez organizacje pozarządowe.
 - d) Upowszechnianie materiałów informacyjnych o chorobie profilaktyki alkoholowej i narkotykowej.
 - e) Zwiększanie dostępu mieszkańcom gminy do programów profilaktycznych realizowanych przez organizacje pozarządowe.
 - f) Stała współpraca z Policją, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Sądem, Kuratorami Rodzinnymi, pedagogami szkolnymi, szkołami, organizacjami pozarządowymi w celu podnoszenia skuteczności podejmowanych działań.
 - g) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnienia, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych uczniów na basenie.
- **Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie poprzez:**
- a) Udzielanie specjalistycznej pomocy terapeutycznej dla osób współuzależnionych.
 - b) Współpraca z odpowiednimi instytucjami, mogącymi zapewnić pomoc prawną, psychologiczną i materialną (PCK, GOPS, PCPR, Policja, Szkoły, Prokuratura, organizacje pozarządowe, Poradnia Zdrowia Psychicznego, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci).
 - c) Stała współpraca z Policją, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Sądem, Kuratorami Rodzinnymi, pedagogami szkolnymi, szkołami, organizacjami pozarządowymi w celu podnoszenia skuteczności podejmowanych działań.
 - d) Szkolenia w zakresie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie, a w szczególności krzywdzonym dzieciom, skierowane do różnych grup zawodowych: lekarzy, nauczycieli, pracowników socjalnych, policjantów.
 - e) Finansowanie kosztów funkcjonowania świetlic środowiskowych na terenie gminy Bolesławiec.
 - f) Pomoc ofiarom przemocy, w szczególności domowej oraz współdziałanie w jej zapobieganiu.

g) Organizacja wypoczynku dla dzieci z rodzin alkoholowych i gdzie występuje przemoc domowa połączonego z programem profilaktyczno–terapeutycznym i psycho-edukacyjnym.

- **Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży poprzez:**

a) Realizację działań profilaktycznych w szkołach (precyzyjne określenie mocnych i słabych stron a także szans i zagrożeń, nad którymi należałoby rozpocząć prace naprawcze).

b) Edukację rodziców i nauczycieli w zakresie problematyki uzależnień.

c) Prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży podejmujących zachowania ryzykowne w zakresie wczesnej inicjacji środkiem psychoaktywnym.

d) Dofinansowanie programów profilaktycznych w ramach statutowych działań szkół, promowanie programów autorskich.

e) Szkolenia sprzedawców zajmujących się sprzedażą alkoholu, mające na celu zintensyfikowanie działań w zakresie skutecznego egzekwowania przepisów dotyczących sprzedaży i podawania, reklamy, promocji oraz spożywania napojów alkoholowych.

f) Przeprowadzenie cyklu spotkań profilaktycznych z dziećmi i młodzieżą na temat zagrożeń związanych ze środkami zmieniającymi świadomość i towarzyszących temu zjawisk.

g) Działania edukacyjne przeznaczone dla rodziców, których celem jest wspieranie abstynencji dziecka i przygotowanie do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem środków psychoaktywnych.

h) Organizację i finansowanie lokalnych kampanii profilaktycznych, udział w kampaniach ogólnopolskich.

i) Wspieranie działalności Stowarzyszeń, Klubów Abstynenckich oraz organizacji pozarządowych, których działania poświęcone są profilaktyce i leczeniu uzależnień.

j) Kontynuowanie uczestnictwa w kampanii ogólnopolskiej „Zachowaj Trzeźwy Umysł”

k) Wspieranie działalności uczniowskich klubów sportowych, różnych form kultury fizycznej oraz innych społecznie akceptowanych rodzajów działalności związanych z propagowaniem zdrowego i abstynenckiego stylu życia – realizacja na bazie klubów sportowych programów psycho-profilaktycznych zmieniających zachowania dzieci i młodzieży w zakresie gospodarowania czasem wolnym.

- l) Finansowanie pracy opiekunów placów zabaw i boisk sportowych dla dzieci i młodzieży.
- m) Dotacje na potrzeby działalności Oddziałów Terapii Uzależnień.
- n) Wspieranie i finansowanie różnych podmiotów i osób fizycznych prowadzących profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną.
- o) Dofinansowanie szkoleń w zakresie pracy z dziećmi i młodzieżą oraz doskonalenie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych.
- p) Opracowanie ulotek informacyjnych o miejscach pomocy – przekazanie do instytucji.
- r) Zakup i rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych dotyczących uzależnienia i przemocy domowej.

- **Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.**

Poszczególne zadania gminnego programu mogą być powierzone do realizacji organizacji pozarządowej. Wśród organizacji pozarządowych ważnym partnerem dla gmin są stowarzyszenia i kluby abstynenckie jako miejsce trzeźwego i zdrowego stylu życia dla uzależnionego i jego rodziny poprzez:

- a) Wspieranie finansowe podmiotów niepublicznych zajmujących się statutowo rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałaniem przemocy domowej.
- b) Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych dla osób, które starają się o zdobycie kwalifikacji instruktora terapii uzależnień, członków klubu abstynenta, osób które podejmują pracę z osobami uzależnionymi oraz członkami rodzin alkoholików.
- c) Przekazywanie i tworzenie materiałów edukacyjnych i informacyjnych.
- d) Dofinansowanie zakupu materiałów i sprzętu niezbędnego do realizacji programu realizowanego przez organizacje pozarządowe w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
- e) Wspieranie inicjatyw tworzenia grup samopomocowych osób i rodzin zagrożonych problemem uzależnień.
- f) Wspieranie inicjatyw pracy wolontarystycznej na rzecz przeciwdziałania alkoholizmowi w gminie.
- g) Udzielanie pomocy organizacjom trzeźwościowym działającym na terenie gminy.

h) Współdziałanie z instytucjami kościelnymi i związkami wyznaniowymi w zakresie wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi.

i) Realizowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego.

• Kontrola przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą poprzez:

a) Lustrację obiektów handlowych pod kątem realizacji zapisów ustawy zabraniających reklamy i promocji napojów alkoholowych i przeciwdziałanie ukrytym formom promocji alkoholu.

b) Kontrole punktów sprzedaży i lokali gastronomicznych w zakresie przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i prawa lokalnego.

c) Wnioskowanie do organów ścigania o ukaranie osób naruszających przepisy w/w ustawy.

d) Informowanie Policji o naruszeniach ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

VI. ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI PROFILAKTYCZNEJ NA TERENIE GMINY

Na terenie Gminy Bolesławiec zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązania problemów alkoholowych i innych uzależnień realizowane są przez:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.
- Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny.
- Gminny Ośrodek Kultury i Sportu.
- Placówki oświatowe.
- Sąd Rejonowy – Wydz. Rodzinnych i Nieletnich.
- Kuratorów Sądowych Zawodowych i Społecznych.
- Komendę Powiatową Policji, Komisariat Policji.
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej.
- Placówki Lecznictwa odwykowego.

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

VII. PRZEWIDZIANE REZULTATY REALIZACJI PROGRAMU

Program przewiduje osiągnięcie następujących rezultatów:

- a) Objęcie jak największej ilości dzieci i młodzieży szkolnej działaniami o charakterze profilaktycznym poprzez realizowanie warsztatów, pogadanek i spektakli.
- b) Wzmocnienie umiejętności i kompetencji rodziców w procesie wychowawczym.
- c) Podwyższenie kompetencji pracowników służb zobowiązanych do pomocy osobom doświadczającym przemocy, mających problemy związane z uzależnieniem.
- d) Dostarczenie informacji mieszkańcom Gminy na temat oferty pomocy z zakresu uzależnień i przemocy w rodzinie na terenie Gminy i w najbliższej okolicy.
- e) Zorganizowanie czasu wolnego i wypoczynku dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Bolesławiec, poprzez organizowanie zajęć plastycznych, tanecznych, sportowych, wyjazdów na Zieloną Szkołę, kolonie i inne zorganizowane działania mające na celu profilaktykę alkoholową.
- f) Wzmocnienie postaw abstynenckich sprzyjających prawidłowemu funkcjonowaniu w rodzinie i społeczeństwie.

VIII. FINANSOWANIE PROGRAMU

- Środki na realizację Gminnego Programu pochodzić będą z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz dodatkowo środki pozyskane z innych źródeł m. in. z dotacji celowych z budżetu państwa.
- Wynagrodzenie za udział w posiedzeniu komisji lub zespołu problemowego komisji wynosi 7% brutto minimalnego wynagrodzenia za pracę pracowników. Wynagrodzenie wypłacane jest na podstawie listy obecności z posiedzenia lub protokołu kontroli.
- Wynagrodzenie, o którym mowa w pkt.2 nie przysługuje pracownikom etatowym Urzędu Gminy i gminnych jednostek organizacyjnych.

IX. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Koordynatorem Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolesławcu z/s w Kruszynie ul. Kasztanowa 1A. Kierownik Gminnego ośrodka Pomocy Społecznej

zobowiązany jest do składania Wójtowi Gminy sprawozdania z realizacji Programu w okresach półrocznych. Program realizowany jest także przez Urząd Gminy w Bolesławcu, Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Bolesławcu oraz placówki oświatowe z terenu gminy.

Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii nie rozwiąże wszystkich problemów dotyczących uzależnień. Jednak założeniem Programu jest w jak największym stopniu ograniczenie zjawiska uzależnień i skutków wynikających z uzależnień.